

ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัด

เมืองสี่แคว แห่มังกร
พักผ่อนบึงบอระเพ็ด ปลารสเด็ดปากน้ำโพ

ประวัติจังหวัดนครสวรรค์

นครสวรรค์ เป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ระหว่างภาคกลางและภาคเหนือจึงเป็น “ประตูสู่ภาคเหนือ” และเป็นศูนย์กลางการคมนาคมที่สำคัญของภาคเหนือตอนล่าง ห่างจากกรุงเทพมหานครไปทางทิศเหนือโดยทางรถยนต์เป็นระยะทาง ๒๓๗ กิโลเมตร ทางรถไฟเป็นระยะทาง ๒๕๐ กิโลเมตร และจังหวัดนี้ยังมีความสำคัญตรงที่เป็นจุดบรรจบกันของแม่น้ำสายสำคัญ ๆ หรือที่รู้จักกันในนาม “ปากน้ำโพ” แม่น้ำปิง วัง ยม และน่าน ไหลมาบรรจบกันที่นี่กลายเป็นต้นกำเนิดของแม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำสายสำคัญของประเทศ ด้วยเหตุนี้ จังหวัดนครสวรรค์ จึงมีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า เมืองสี่แคว อีกทั้งยังเป็นที่ตั้งของบึงน้ำจืดที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย คือ บึงบอระเพ็ด ซึ่งอุดมสมบูรณ์ไปด้วยพรรณพืช ผุ่่นกนานาชนิด และยังเป็นที่อยู่อาศัยของปลาอีกนับร้อยชนิด เนื่องจากมีอาหารอุดมสมบูรณ์ มีพื้นที่ประมาณ ๙,๕๙๗ ตารางกิโลเมตร

สำหรับแหล่งน้ำอื่น ๆ คือ แม่น้ำปิง แม่น้ำน่าน แม่น้ำเจ้าพระยา และลำน้ำแม่वंก อีกทั้งมีลำคลองและพื้นที่หนองน้ำต่างๆ เป็นจำนวนมากทำให้อาชีพสำคัญอีกอย่างหนึ่ง ในจังหวัดนครสวรรค์มี คือการประมงโดยประชากรจะมีการเลี้ยงปลาทั้งในบ่อ และในกระชัง สำหรับการเลี้ยงปลาในกระชัง ประชาชนนิยมเลี้ยง กันบริเวณริมสอง ฝั่งของลำน้ำน่านและลำน้ำเจ้าพระยา เริ่มตั้งแต่ตำบลชะมัง อำเภอชุมแสง จนถึงอำเภอยุหะคีรี ส่วนการเลี้ยงปลาในบ่อ อำเภอที่มีจำนวน บ่อเลี้ยงปลามากที่สุด คือ อำเภอชุมแสง

ประวัติศาสตร์จังหวัดนครสวรรค์

นครสวรรค์ในอดีตเป็นเมืองโบราณที่มีความเจริญรุ่งเรืองมาช้านานมีชื่อปรากฏมาตั้งแต่ครั้งกรุงสุโขทัยเป็นราชธานี โดยในจารึกของพ่อขุนรามคำแหง ซึ่งเป็นรัชกาลที่ ๓ ในราชวงศ์พระร่วง ได้เรียกเมืองนี้ว่า "เมืองพระบาง" เป็นเมืองด่านของมณฑลราชธานี สุดชายแดนฝ่ายใต้ ถัดขึ้นไปมีเมือง คณิต ที่บ้านโคกอยู่ระหว่างกลางอีกเมืองหนึ่งแล้วก็ถึงเมืองนครชุม ซึ่งก็คือเมืองกำแพงเพชรในปัจจุบัน ด้วยเหตุที่ตัวเมืองอยู่ทางทิศตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยา แล้วหันไปทางทิศตะวันออก ตอนเช้าจะเห็นดวงตะวันขึ้นตรงหน้าเมืองพอดีหลายคนจึงเรียก "เมืองซอนตะวัน" แล้วเปลี่ยนไปเป็น "นครสวรรค์" ในที่สุด แต่ชาวบ้านโดยทั่วไปเรียกกันติด

ปากว่า เมืองปากน้ำโพ ที่เรียกว่า "ปากน้ำโพ" ก็คือว่าเป็นบริเวณที่แม่น้ำปิง วัง ยม และน่านมาบรรจบกัน จึงเรียกว่า "ปากน้ำโพ" และเพี้ยนมาเป็น "ปากน้ำโพ"

วิสัยทัศน์จังหวัดนครสวรรค์ (Vision)

“ศูนย์กลางการค้าข้าว และสินค้าเกษตร เมืองแห่งการศึกษา สังคมเข้มแข็ง แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและธรรมชาติ ”

พันธกิจจังหวัดนครสวรรค์ (Mission)

- นำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการพัฒนาจังหวัดนครสวรรค์
- พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในการประกอบอาชีพ การศึกษา และการสาธารณสุข
- พัฒนาคุณภาพ การผลิต การตลาดข้าว อ้อย มันสำปะหลัง และสินค้าเกษตรอุตสาหกรรม และผลิตภัณฑ์ชุมชน
- บำบัดทุกข์ บำรุงสุขประชาชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี
- บริหารจัดการการท่องเที่ยว ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมดุลอย่างยั่งยืน
- เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการประชาชน

เป้าประสงค์จังหวัดนครสวรรค์ (Objective)

- ชุมชนและประชาชนมีอาชีพและรายได้ที่เพียงพอต่อการดำรงชีพ
- มีผลผลิตข้าวและสินค้าเกษตรอุตสาหกรรมที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน
- ประชาชนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตใจสมบูรณ์
- ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข
- ประชาชนและชุมชนมีสิ่งแวดล้อมที่ดี

ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดนครสวรรค์

ประเด็นยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างความเข้มแข็งของชุมชนตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลยุทธ์หลัก

- สนับสนุนให้ครอบครัวชุมชนมีการบริหารจัดการในการประกอบอาชีพตามแนวทาง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ส่งเสริม สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาคนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีมีคุณธรรม นำความรู้และเกิดความผาสุก กลยุทธ์หลัก

- การส่งเสริม สนับสนุนอาชีพแก่ประชาชนและจัดสวัสดิการสังคมแก่ผู้ด้อยโอกาส คนยากจน อย่างเหมาะสมและทั่วถึง
- การพัฒนาการเรียนรู้ ตลอดชีวิต
- การพัฒนาสุขภาพทางกายและสุขภาพจิตให้สมบูรณ์
- การส่งเสริมให้ประชาชนมีจริยธรรมในการดำรงชีวิต โดยมีคุณธรรมนำความรู้ ก่อให้เกิดความผาสุก และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข
- การเสริมสร้างสังคมที่เป็นธรรมและมีหลักประกันความมั่นคงทางสังคมให้แก่ประชาชนทุกกลุ่ม

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสร้างมูลค่าเพิ่มทางการเกษตร การค้าและอุตสาหกรรมการเกษตรที่สมดุล กลยุทธ์หลัก

๑. การบริหารและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ
๒. การส่งเสริมกลุ่มและกองทุนทางเศรษฐกิจ
๓. การส่งเสริมคุณภาพผลผลิตทางการเกษตร
๔. การส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร
๕. การส่งเสริมกลไกทางการค้าและการตลาด
๖. การส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
๗. การพัฒนาระบบการขนส่งและการกระจายสินค้า
๘. ส่งเสริมผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน กลยุทธ์หลัก

๑. การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ
๒. การส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๓. การส่งเสริมและพัฒนาพลังงานทดแทน

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การเสริมสร้างธรรมาภิบาลและการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี กลยุทธ์หลัก

๑. การเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการและการให้บริการประชาชน
๒. การเสริมสร้างวัฒนธรรมธรรมาภิบาลในทุกภาคส่วนและการบังคับใช้กฎหมายเพื่อความสงบเรียบร้อย
๓. การพัฒนาบุคลากรภาครัฐ
๔. การส่งเสริมวัฒนธรรมประชาธิปไตยและกระบวนการประชาสังคม
๕. การสนับสนุนให้องค์กรปกครองท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการผลักดันแผนพัฒนาจังหวัด
ให้บรรลุพันธกิจและเป้าประสงค์

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและธรรมชาติ กลยุทธ์หลัก

๑. การพัฒนาและยกระดับแหล่งท่องเที่ยว การบริการและความปลอดภัย
๒. การพัฒนาบุคลากรทางการท่องเที่ยว
๓. การส่งเสริมด้านการตลาดและการประชาสัมพันธ์ทางการท่องเที่ยว

อาณาเขตติดต่อ

- ทางทิศเหนือ ติดต่อกับ จังหวัดพิจิตร จังหวัดกำแพงเพชร
ทางทิศใต้ ติดต่อกับ จังหวัดสิงห์บุรี จังหวัดลพบุรี จังหวัดอุทัยธานี จังหวัดชัยนาท
ทางทิศตะวันออก ติดต่อกับ จังหวัดเพชรบูรณ์
ทิศตะวันตก ติดต่อกับ จังหวัดตาก จังหวัดอุทัยธานี

แบ่งเขตการปกครองเป็น ๑๕ อำเภอ

๑. อำเภอเมืองนครสวรรค์
๒. อำเภอเก้าเลี้ยว
๓. อำเภอโกรกพระ ๑๐
๔. อำเภอชุมแสง
๕. อำเภอตากฟ้า
๖. อำเภอตากสิน
๗. อำเภอท่าตะโก
๑๕. อำเภอแม่เปิน
๘. อำเภอบรรพตพิสัย
๙. อำเภอพยุหะคีรี
อำเภอไพศาลี
๑๑. อำเภอลาดยาว
๑๒. อำเภอหนองบัว
๑๓. อำเภอแม่วงก์
๑๔. กิ่งอำเภอชุมตาบง

สถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจในจังหวัดนครสวรรค์

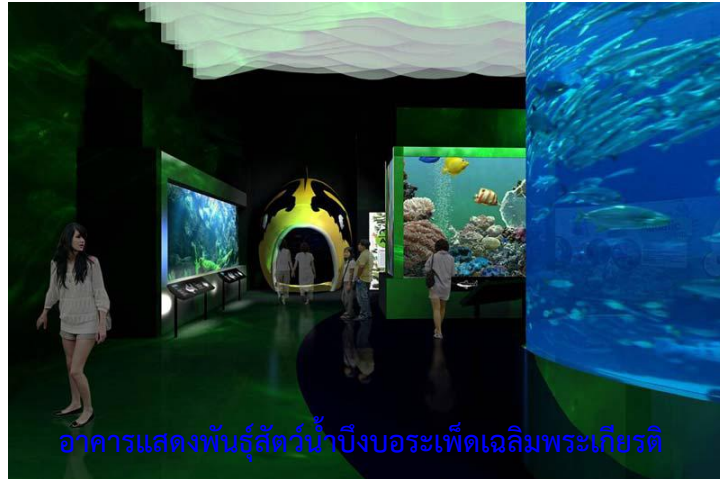
ต้นแม่น้ำเจ้าพระยา

นครสวรรค์ได้ชื่อว่าเป็นเมืองต้นแม่น้ำเจ้าพระยา ทั้งนี้เนื่องจากแม่น้ำปิงและแม่น้ำน่านได้ไหลมาบรรจบกัน

อุทยานสวรรค์

เป็นสวนสาธารณะขนาดใหญ่อยู่กลางเมืองนครสวรรค์มีผู้นิยมไปพักผ่อนหย่อนใจกันมาก มีเนื้อที่ ๓๑๔ ไร่

อาคารแสดงพันธุ์สัตว์น้ำบึงบอระเพ็ดเฉลิมพระเกียรติ

อาคารมีลักษณะเป็นรูปเรือกระแซง หรือเรือเอี่ยมจุ่น ซึ่งเป็นเรือบรรทุกสินค้าในแม่น้ำเจ้าพระยาในอดีต

วัดป่าสิริวัฒนวิสุทธิ์

เป็นวัดในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ตั้งอยู่ที่บ้านเขาโค

ทุ่งหินเทียน

ตั้งอยู่ที่หมู่ ๕ ตำบลปางสวรรค์ อำเภอแม่วงก์ อยู่ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ ๗๐ กิโลเมตร

เมืองโบราณจันเสนและพิพิธภัณฑสถาน

ตั้งอยู่ในบริเวณเมืองโบราณจันเสน สมัยทวารวดี มีการขุดค้นพบโบราณวัตถุจำนวนมาก

เขาหน่อ-เขาแก้ว

อยู่ริมทางหลวงสายพหลโยธิน ช่วงนครสวรรค์ - กำแพงเพชร ในท้องที่ตำบลบ้านแดน อำเภอบรรพตพิสัย

บึงบอระเพ็ด

เป็นบึงน้ำจืดขนาดใหญ่ที่สุดในประเทศไทย อยู่ในเขตอำเภอเมือง อำเภอท่าตะโก และอำเภอชุมแสง

วัดจอมคีรีนาคพรต (วัดเขา)

อยู่บนยอดเขาบวชนาค ระหว่างเชิงสะพานเดชาติวงศ์และค่ายจิรประวัติ ตำบลนครสวรรค์ออก อำเภอเมือง

เขาพระ-เขาสูง

ตั้งอยู่ที่ตำบลหนองกลับ เป็นดินแดนมหัศจรรย์ที่มีทรัพยากรอันทรงคุณค่าอย่างยิ่ง อาทิ หินแกรนิตสี่ชมพู

ศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม

ตั้งอยู่บริเวณชุมชนชาวปากน้ำโพ ริมฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยา ศาลแห่งนี้เป็นที่เคารพสักการะ

สะพานเดชาติวงศ์

เป็นสะพานที่สำคัญแห่งหนึ่งของประเทศไทยที่เป็นประตูสู่ภาคเหนือ

วัดศรีวงค์

ตั้งอยู่บนเขาในเขตตัวเมืองนครสวรรค์ ภายในบริเวณวัดประกอบด้วย พระอุโบสถ และสมเด็จพระพุทธโคทมจำลอง

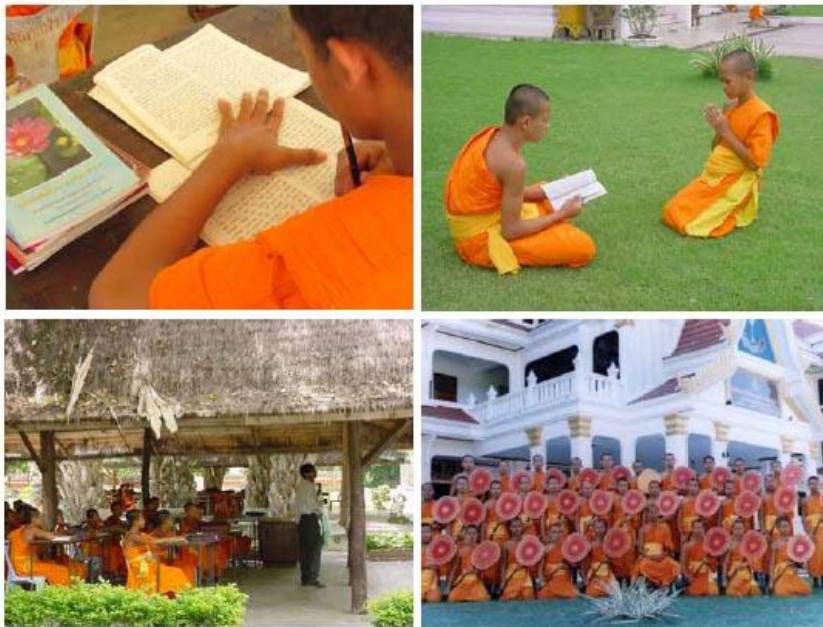

ถ้ำบ่อยา

เป็นถ้ำอยู่บนเขาที่หมู่บ้านหินก้อน ตำบลหนองกรด อำเภอเมือง
อยู่ห่างจากตัวเมืองเป็นระยะทางประมาณ ๓๐ กิโลเมตร

พระราชปัญญาเวที
เจ้าอาวาสวัดตากฟ้า พระอารามหลวง รongเจ้าคณะภาค ๔

วัดตากฟ้า พระอารามหลวง

เป็นพระอารามหลวงที่มีปูชนียสถานสำคัญ มีความสวยงาม มีการถือศีลอุโบสถปฏิบัติธรรม เปิดการเรียนการสอนแผนกพระปริยัติธรรม-แผนกบาลีให้แก่พระภิกษุสงฆ์-สามเณร และทางวิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการตากฟ้า ได้รับความอุปถัมภ์และพระเมตตาจากพระราชปัญญาเวที เจ้าอาวาสวัดตากฟ้า พระอารามหลวง รongเจ้าคณะภาค ๔ ที่สนับสนุนให้วิทยาลัยฯได้ก่อตั้งที่เขตอำเภอตากฟ้า และท่านยังเป็นประธานฝ่ายสงฆ์ในพิธีเททองหล่อพระวิชฌุกรม เพื่อประดิษฐานที่วิทยาลัยฯ เมื่อวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๗ (ขึ้น ๑๓ ค่ำ เดือน ๑๑) จนถึงปัจจุบัน